

Mikroprzedsiębiorstwa 2023

(według danych na koniec 2022)

Anna Senderowicz
Departament Analiz Ekonomicznych
8 grudnia 2023

- Mikroprzedsiębiorstwa (tj. przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 9 osób) odgrywają istotną rolę w polskiej gospodarce, generując ok. 30% krajowego PKB*. Mikrofirmy dominują w strukturze liczby przedsiębiorstw w Polsce (98% ogółu aktywnych podmiotów), są miejscem pracy dla 43% pracujących.
- Sytuacja w 2022 wywołana napaścią Rosji na Ukrainę znalazła odzwierciedlenie w znacznym pogorszeniu warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Kryzys energetyczny przyczynił się do olbrzymiej podwyżki cen energii i w rezultacie kosztów prowadzenia działalności. Spadek realnych dochodów gospodarstw domowych w wyniku dwucyfrowej inflacji odbijał się na wielkości dokonywanych zakupów, co negatywnie wpływało na wyniki podmiotów. Mikroprzedsiębiorstwa charakteryzuje pozytywny trend rozwojowy, niemniej w 2022 liczba podmiotów nieznacznie zmniejszyła się. Przychody wzrosły w większym stopniu niż inflacja, choć nieco wolniej niż koszty. Mikroprzedsiębiorstwa wykazują się najwyższą rentownością brutto w całej populacji przedsiębiorstw. Większość mikrofirm koncentruje się na rynku krajowym.
- W roku 2022 w Polsce funkcjonowało 2,34 mln aktywnych mikroprzedsiębiorstw (spadek o 0,5% r/r)^, które zatrudniały 4,47 mln pracowników (wzrost o 0,6% r/r). Roczne przychody tych firm wyniosły 1849 mld zł (+18% r/r), koszty 1552 mld zł (+18,1% r/r), a wynik finansowy brutto 297 mld zł (+17,9% r/r). 37% przychodów mikrofirm było generowane przez firmy handlowe i zajmujące się naprawą samochodów, kolejne ważne obszary aktywności to budownictwo (12,3%) oraz przemysł (10,3%).
- W 2022 działalność gospodarczą w Polsce prowadziło 22,2 tys. przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym. Jednostki mikro stanowiły 59% ich ogólnej liczby, natomiast w liczbie zatrudnionych udział sięgał 1,6%.
- Wyniki mikroprzedsiębiorców w 2023 ze względu na wysokie koszty działalności, w warunkach spowolnienia gospodarczego, prawdopodobnie pogorszą się w porównaniu z 2022. Powrotu do ożywienia można oczekiwać w 2024, co będzie związane z szybką odbudową konsumpcji, możliwą dzięki znacznemu spadkowi inflacji i realnemu wzrostowi wynagrodzeń, przy utrzymaniu niskiego bezrobocia.

* por. [Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce 2023 - PARP - Centrum Rozwoju MŚP](#)

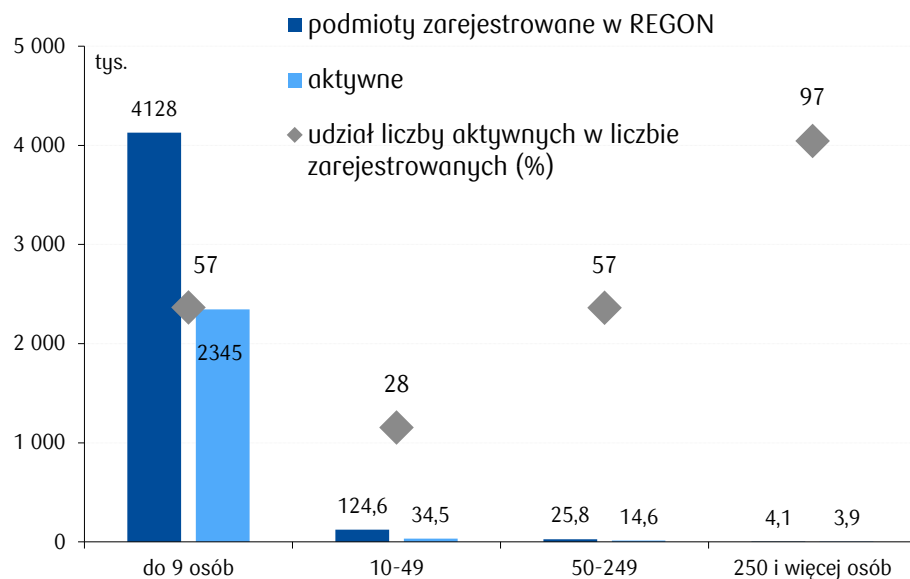
^ dane pochodzą z bazy PONT Info; informacje na temat sytuacji finansowej mikrofirm pochodzą głównie z badań ankietowych i reprezentacyjnych (formularz SP-3 Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw przesłało do GUS 64,6 tys. podmiotów)

Mikroprzedsiębiorstwa zarejestrowane w rejestrze REGON a podmioty aktywne (dane na koniec 2022)

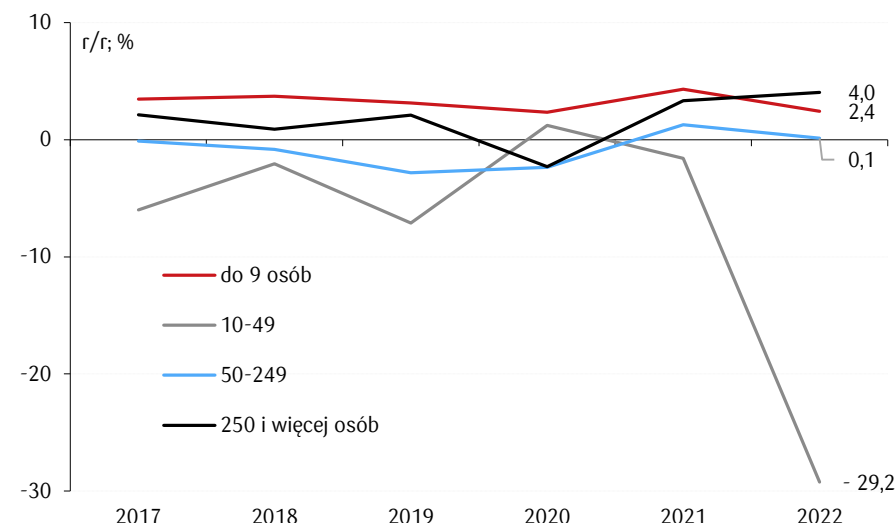

Bank Polski

Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON i aktywnych

Zmiana liczby podmiotów aktywnych r/r

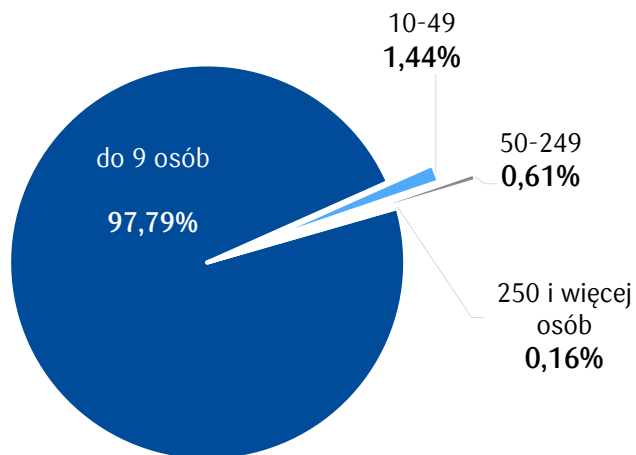
- Na koniec 2022 w rejestrze REGON zarejestrowanych było ok. 4,3 mln przedsiębiorstw ogółem, natomiast liczba podmiotów aktywnych sięgała 2,4 mln podmiotów.
- Dane REGON nie oddają w pełni rzeczywistości, gdyż zawyżają liczbę firm, które faktycznie funkcjonują na rynku. Przedsiębiorca, który przestaje prowadzić działalność gospodarczą, ma obowiązek zgłoszenia tego faktu w urzędzie statystycznym, jednak nie wszyscy przedsiębiorcy dopełniają ten obowiązek. Spośród podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON, podmioty aktywne, czyli faktycznie funkcjonujące na rynku, stanowią 56% ogólnej liczby firm zarejestrowanych.

Przedsiębiorstwa niefinansowe w 2022 według wielkości zatrudnienia

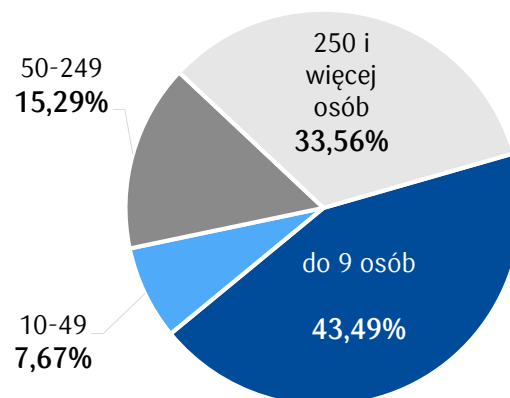

Bank Polski

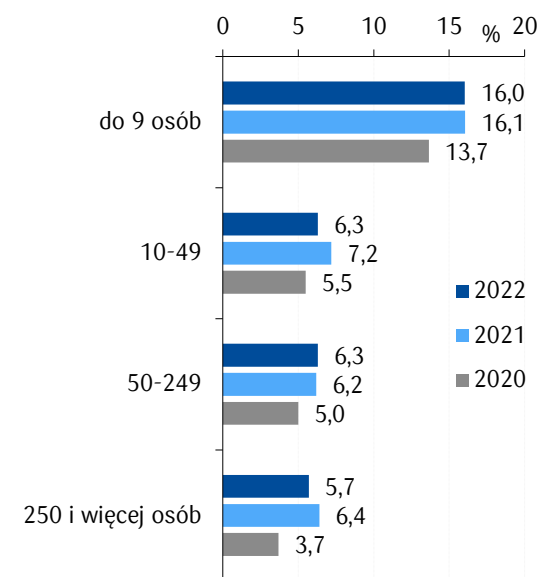
Udział w ogólnej liczbie podmiotów

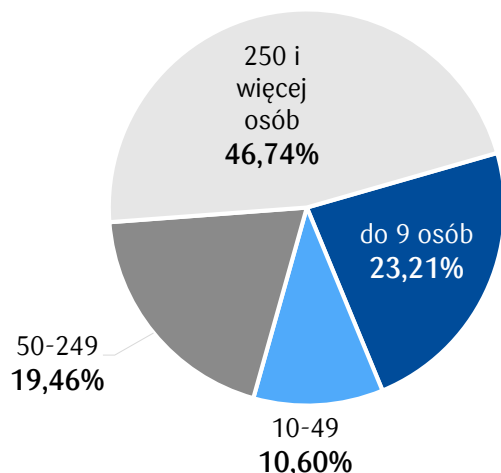
Udział w liczbie zatrudnionych ogółem

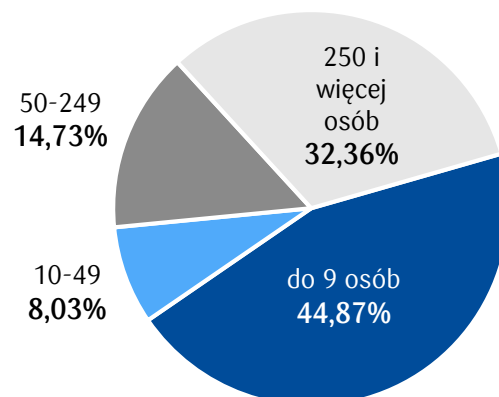
Rentowność brutto

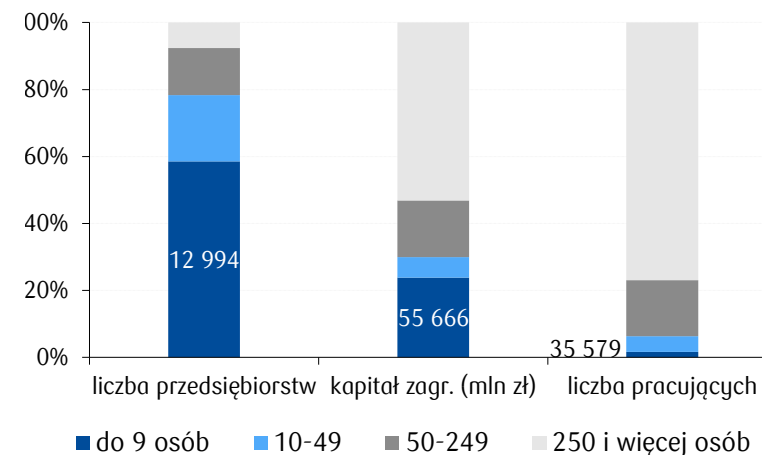
Udział w przychodach ogółem

Udział w zysku brutto podmiotów osiągniętych dodatni wynik finansowy

Struktura podmiotów z kapitałem zagranicznym - liczba, kapitał i pracujący

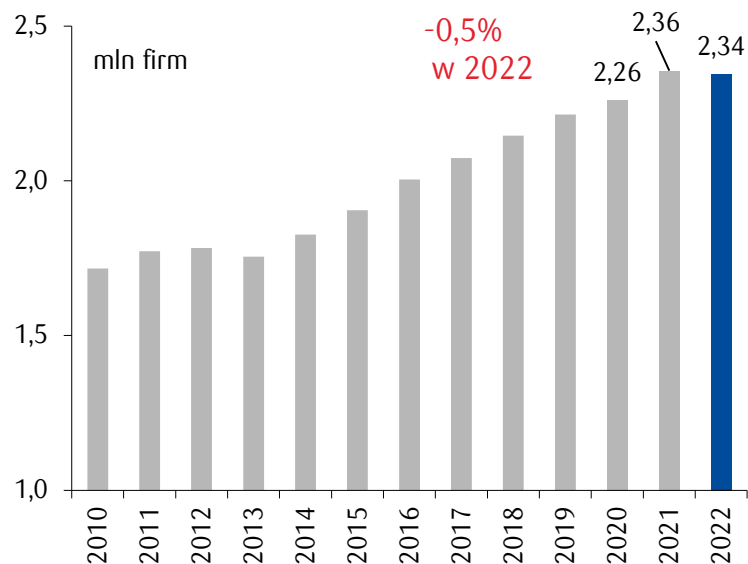

Liczba mikrofirm i pracujących w 2022

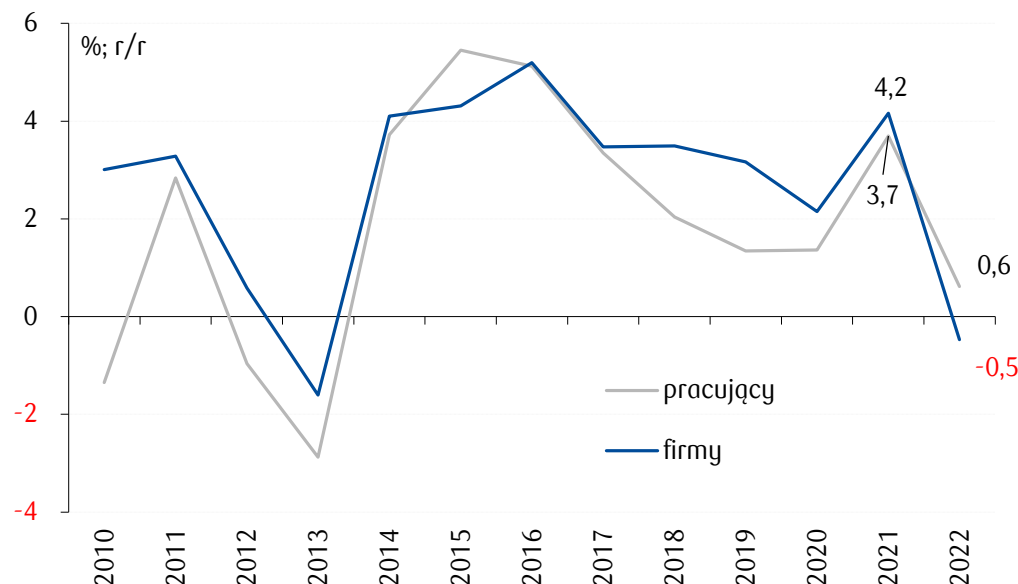

Bank Polski

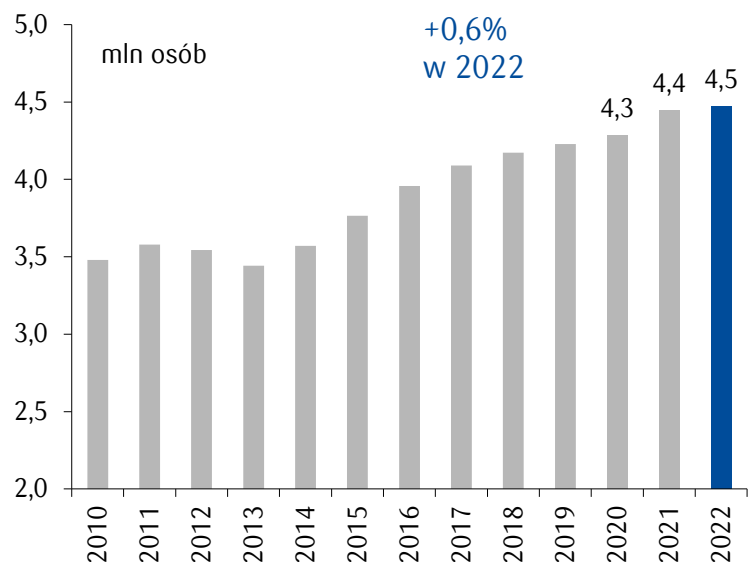
Liczba mikrofirm

Zmiana liczby mikrofirm oraz pracujących r/r

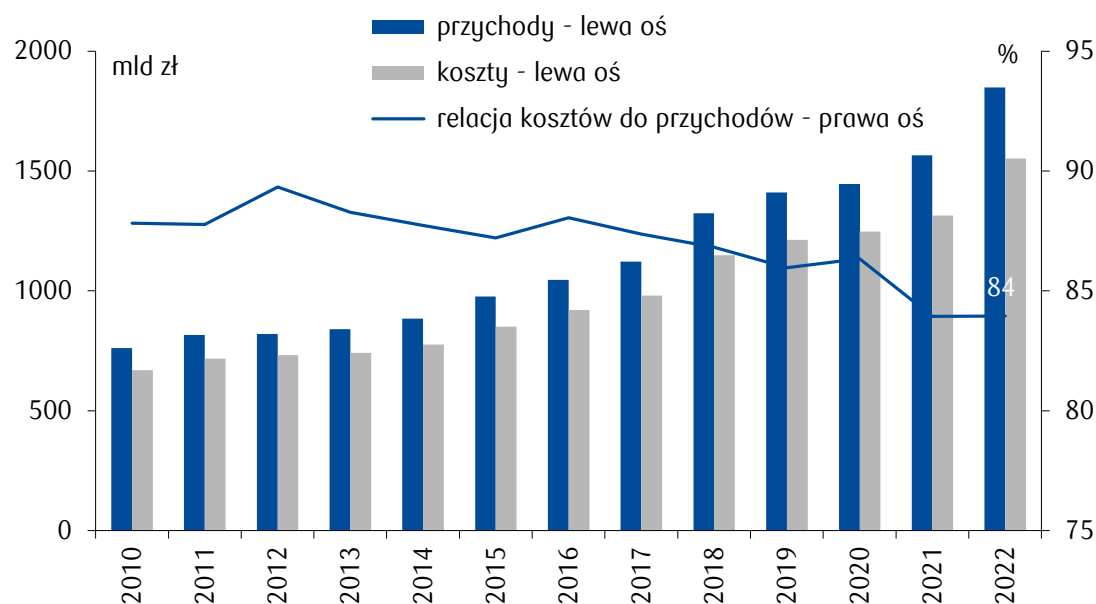
Liczba pracujących w mikrofirmach

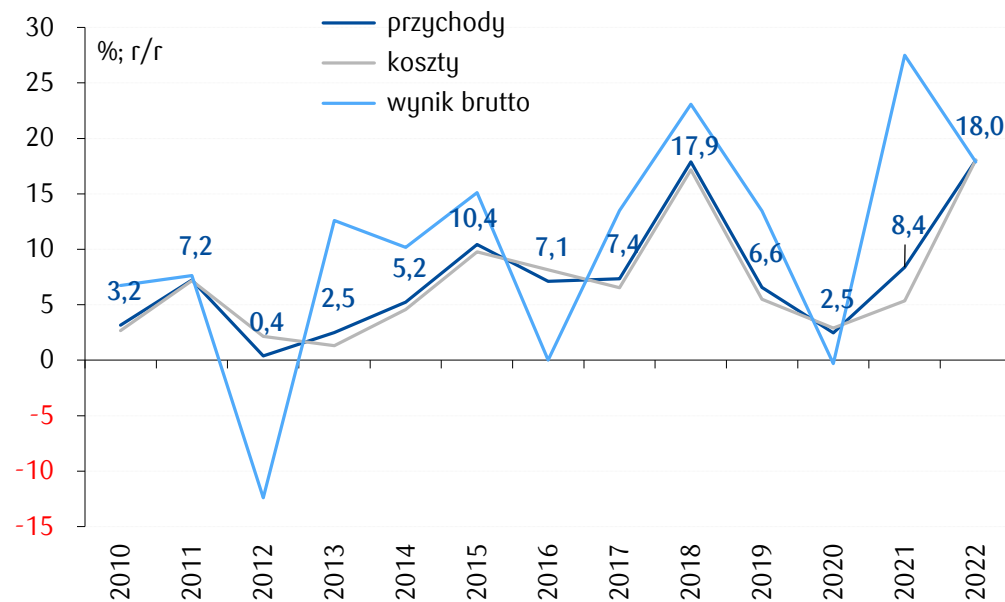
- W 2022 roku w 2,3 mln aktywnych mikroprzedsiębiorstwach (tj. najmniejszych firmach zatrudniających do 9 osób włącznie) pracowało 4,5 mln osób.
- Począwszy od 2010 roku liczba mikrofirm i pracujących w nich osób podlegała dość istotnym wahaniom; najniższa była w 2013. Lata 2014-2021 przyniosły wzrost liczby mikrofirm r/r. W 2022 ze względu na silny wzrost kosztów działalności (efekt kryzysu energetycznego po wybuchu wojny w Ukrainie) nastąpił spadek liczby podmiotów o 0,5% (tj. ok. 11 tys. firm).

Wyniki finansowe mikroprzedsiębiorstw

Przychody i koszty ogółem

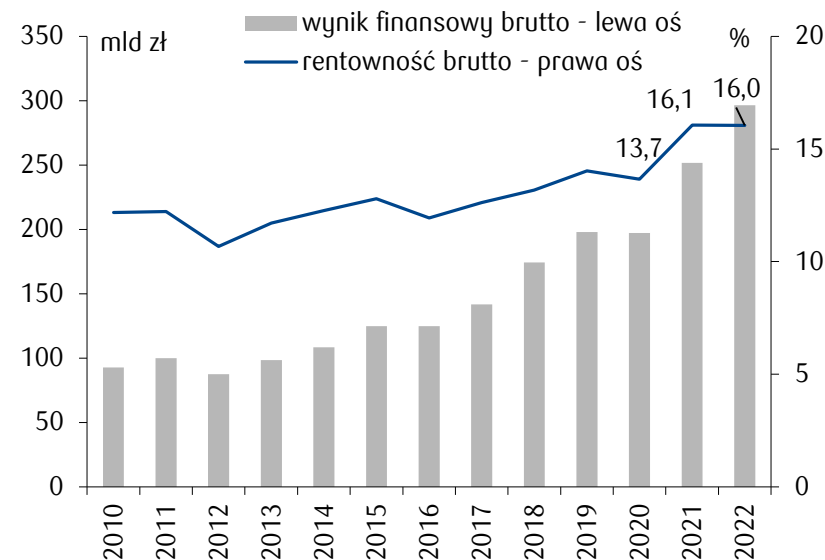
Zmiana przychodów i kosztów r/r

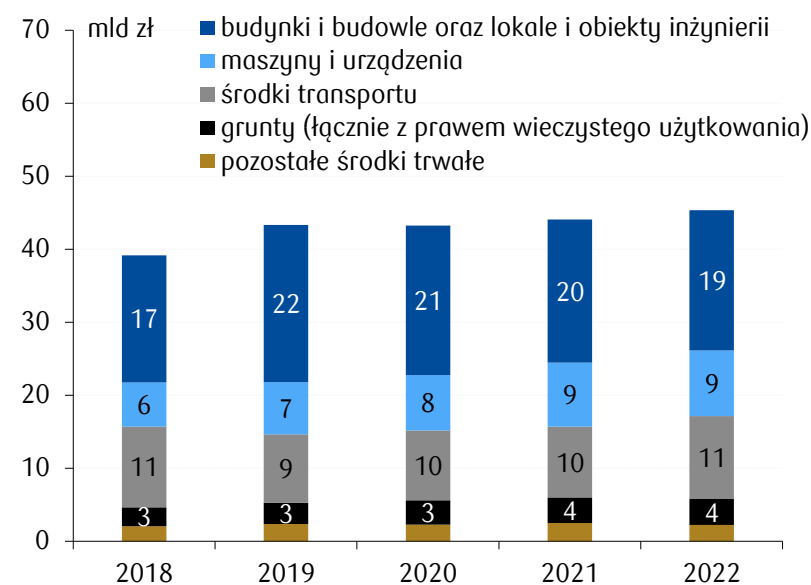
Wynik finansowy brutto i rentowność brutto

Bank Polski

Nakłady inwestycyjne

źródło: PONT Info

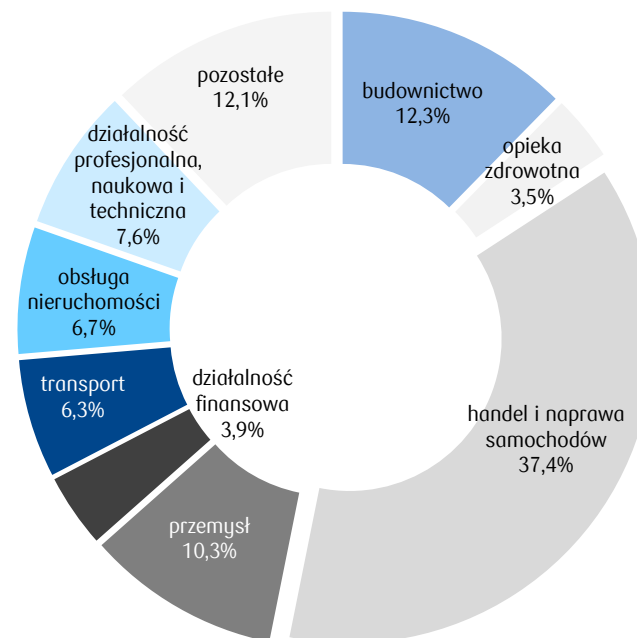
Przychody według rodzaju działalności

- W 2022, podobnie jak w latach poprzednich, największa część mikroprzedsiębiorstw prowadziła działalność handlową i związaną z naprawą samochodów (19,3%). Kolejne grupy mikrofirm znaczące pod względem udziału w całej zbiorowości to firmy budowlane (15,2%) oraz prowadzące działalność profesjonalną, naukową i techniczną (13,9%).
- Przychody mikroprzedsiębiorstw w 2022 wyniosły 1848,7 mld zł, wzrastając o 18% r/r (wobec wzrostu o 8,4% w 2021).**
- Do działalności o największej dynamice przychodów należała działalność związana z energetyką (64% r/r), zakwaterowaniem (40% r/r), górnictwem i wydobywaniem (+37% r/r) oraz kulturą (+36% r/r). Spadek przychodów r/r zanotowały mikrofirmy prowadzące działalność finansową (-8%).
- W 2022 ponad 37% przychodów mikrofirm było generowane przez firmy handlowe i zajmujące się naprawą samochodów, kolejne ważne obszary aktywności to budownictwo (12,3%) oraz działalność profesjonalna (7,6%).**
- W 2022 przeciętne przychody na jednego pracującego wyniosły 413,3 tys. zł wobec 352,4 tys. zł w 2021. Najwyższe były w mikrofirmach z branży energetycznej (3422,7 tys. zł), w obsłudze rynku nieruchomości (1057,7 tys. zł), prowadzące działalność finansową i ubezpieczeniową (807,5 tys. zł) oraz w handlu i naprawach pojazdów (662,1 tys. zł).
- W przeliczeniu na jeden podmiot przychody w 2022 kształtowały się na poziomie 788,5 tys. zł wobec 664,9 tys. zł w 2021.
- W 2022 relacja między kosztami ponoszonymi przez przedsiębiorstwa a osiąganymi przychodami nieznacznie pogorszyła się (84% wobec 83,9% w 2021). Najwyższy udział kosztów w przychodach notują mikroprzedsiębiorstwa prowadzące działalność finansową (92,3%), zajmujące się handlem i naprawami samochodów (92,1%) oraz zakwaterowaniem (91%).
- Rentowność brutto w 2022 nieznacznie pogorszyła się w porównaniu z 2021 (16% vs 16,1%), najwyższą osiągnęły podmioty z branży opieka zdrowotna (43,6%), informatyka (36,1%), leśnictwo (28,1), natomiast najniższą podmioty zajmujące się działalnością finansową (7,7%), handlem i naprawą samochodów (7,9%) oraz zakwaterowaniem (9%).

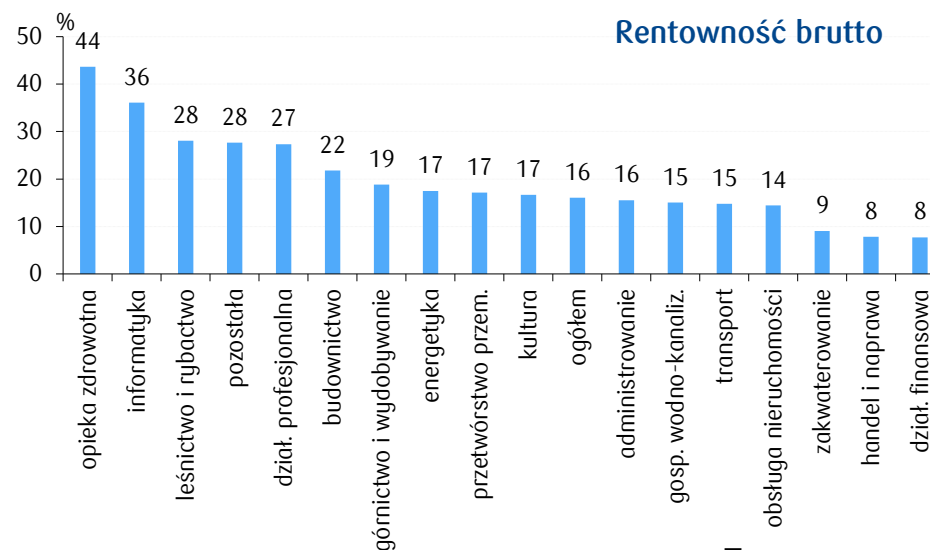

Bank Polski

Udział branż w przychodach ogółem

Rentowność brutto

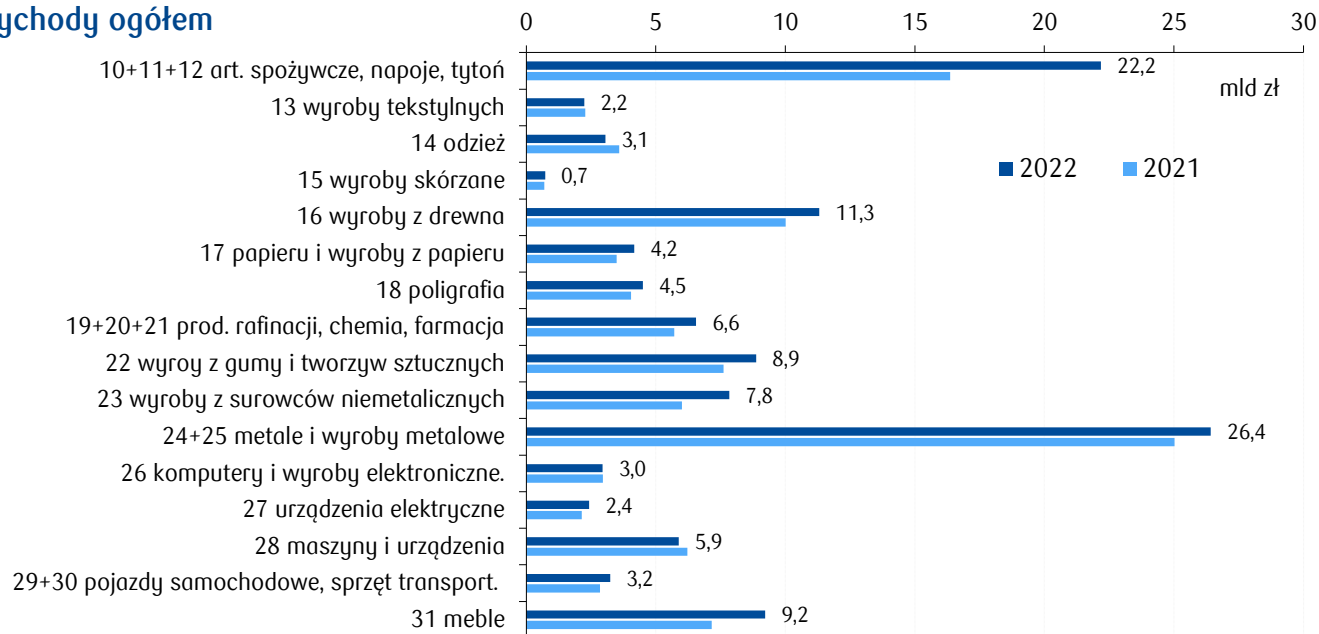

Przychody i wynik finansowy brutto w działach przetwórstwa przemysłowego

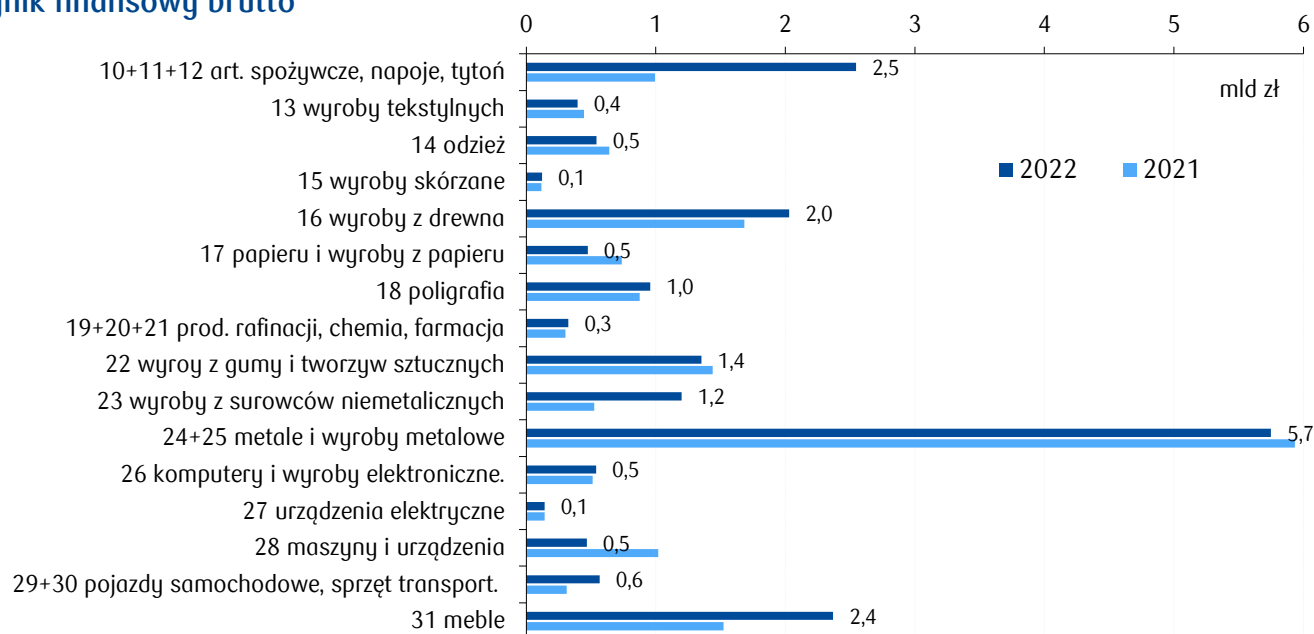
Bank Polski

Przychody ogółem

Przychody przetwórstwa przemysłowego (sekcja C) w 2022 wyniosły 146,3 mld zł (+16,7% r/r)

Wynik finansowy brutto

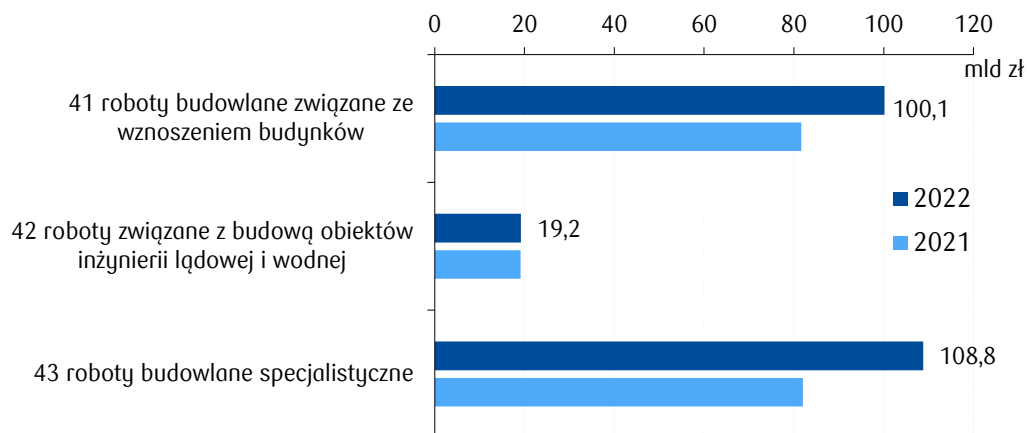
Wynik finansowy brutto przetwórstwa przemysłowego (sekcja C) w 2022 wyniósł 25,1 mld zł (+13,9% r/r)

Przychody i wynik finansowy brutto w budownictwie oraz handlu detalicznym

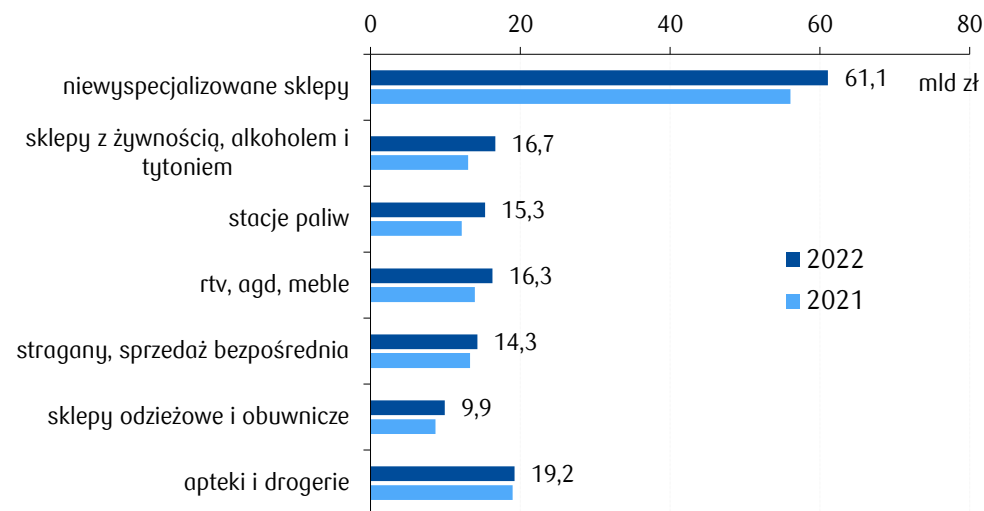

Bank Polski

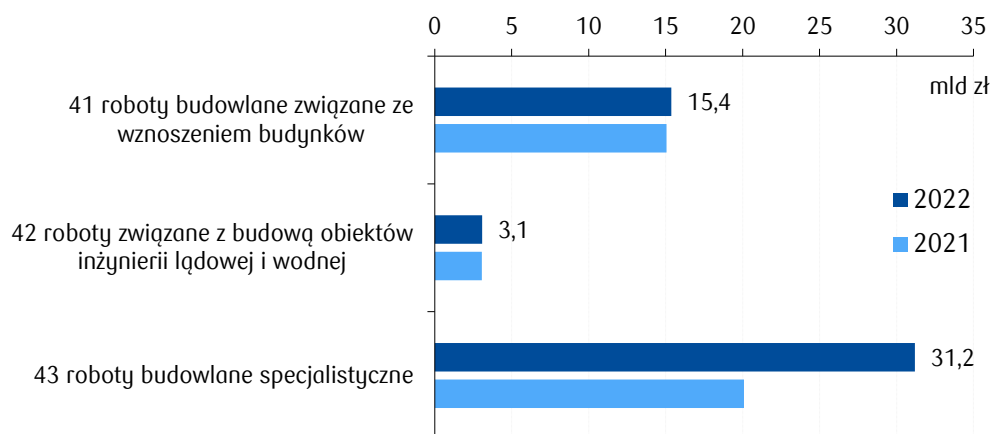
Przychody ogółem w budownictwie

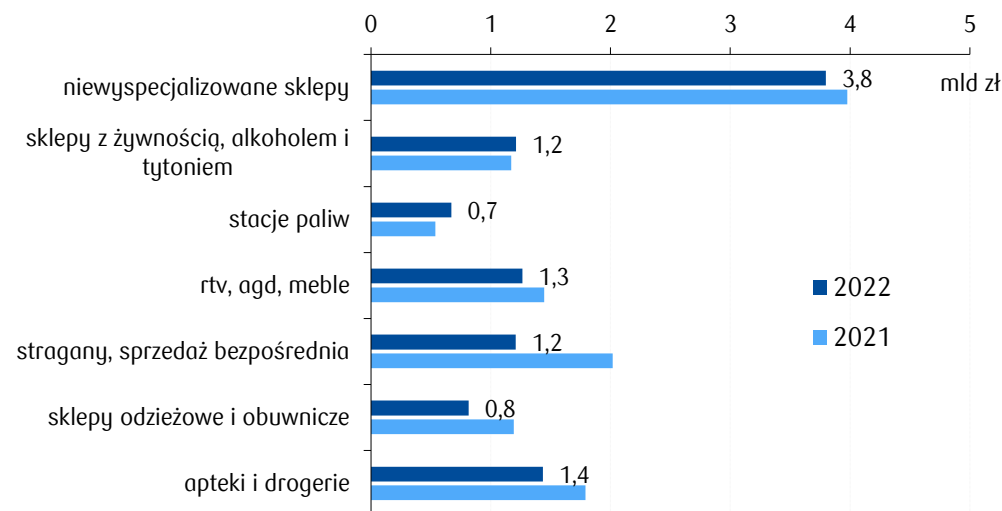
Przychody ogółem w handlu detalicznym

Wynik finansowy brutto w budownictwie

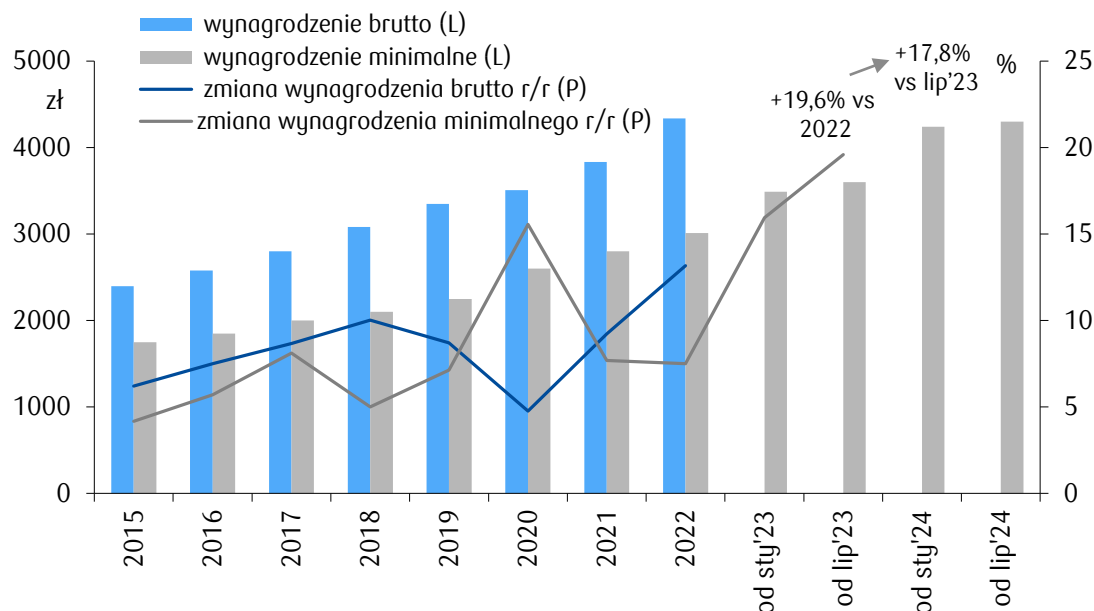
Wynik finansowy brutto w handlu detalicznym

Miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego zatrudnionego

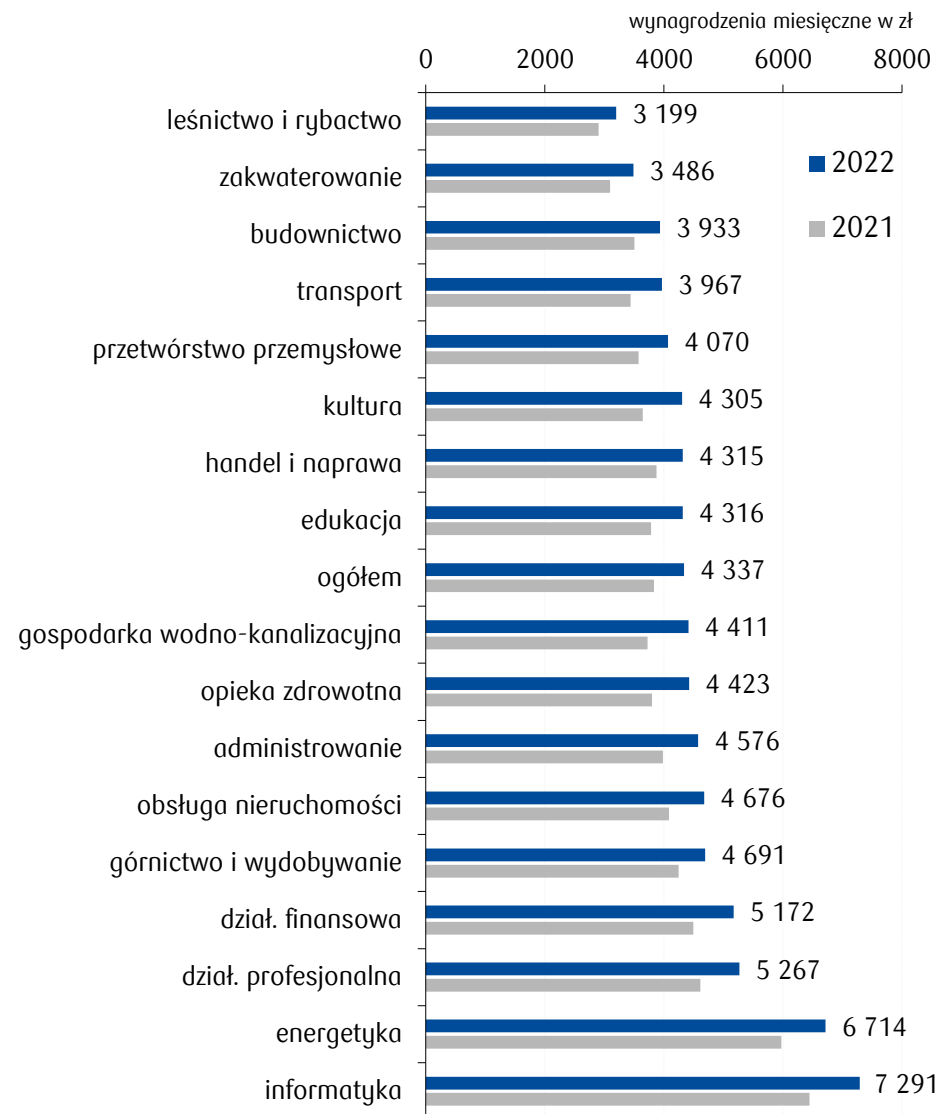

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto i minimalne

- Miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego zatrudnionego w 2022 wynosiło 4337 zł (+13,2% r/r).
- Najwyższe wynagrodzenia brutto otrzymują pracownicy zatrudnieni w informatyce, energetyce, podmiotach prowadzących działalność profesjonalną i finansową.
- Najwyższy wzrost wynagrodzenia odnotowano w mikroprzedsiębiorstwach prowadzących działalność z gospodarki wodno-kanalizacyjnej (+18,4% r/r), kultury (+18,2% r/r) oraz opieki zdrowotnej (+16,4% r/r).
- Poważnym wyzwaniem dla części mikroprzedsiębiorstw są znaczące podwyżki płacy minimalnej. Wzrost płacy minimalnej powoduje zwiększenie presji ze strony pracowników na podwyżkę wynagrodzeń, co może skutkować ograniczeniem zatrudnienia, a nawet zamykaniem działalności.

Miesięczne wynagrodzenie brutto wg PKD Bank Polski

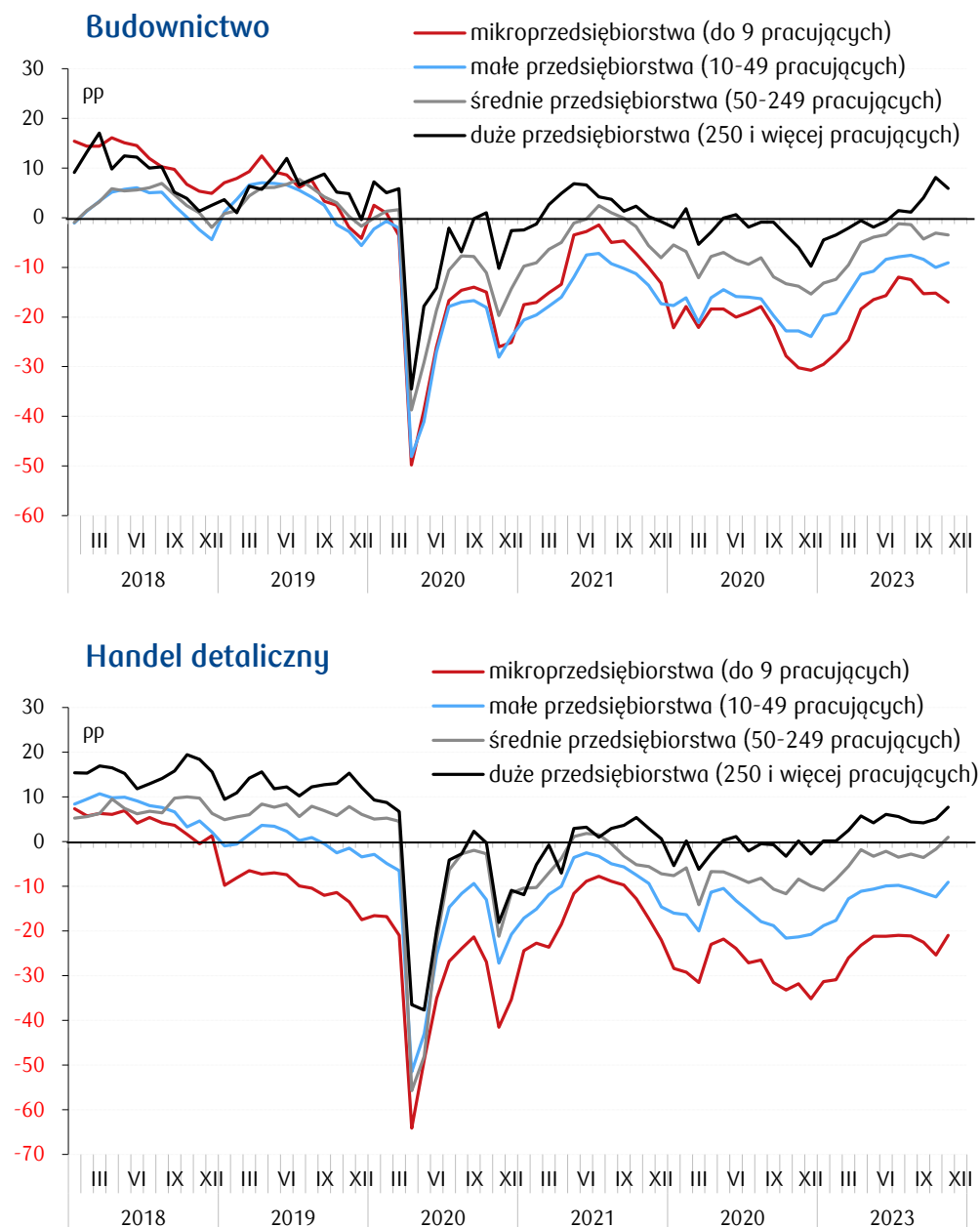

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury według mikroprzedsiębiorstw prowadzących działalność budowlaną i handlową

Bank Polski

- Opinie mikroprzedsiębiorców prowadzących działalność budowlaną zebrane przez GUS odnośnie do koniunktury gospodarczej są bardziej negatywne niż średnich i dużych przedsiębiorstw z sektora. Najmniejsze firmy w listopadzie'23 postrzegają swoją sytuację najgorzej od kwietnia'23.
- Mikrofirmy w handlu detalicznym oceniają ogólny klimat koniunktury znacznie słabiej niż pozostałe podmioty. W listopadzie' 23 wskaźnik koniunktury dla mikroprzedsiębiorców poprawił się w porównaniu z poprzednim miesiącem, choć jest nadal negatywny.
- Wśród największych wyzwań stojących przed mikroprzedsiębiorstwami znajdują się m.in. inflacja, wysokie koszty prowadzenia działalności, koszt kredytów bankowych, słaby popyt oraz znalezienie odpowiednio wykwalifikowanej kadry.

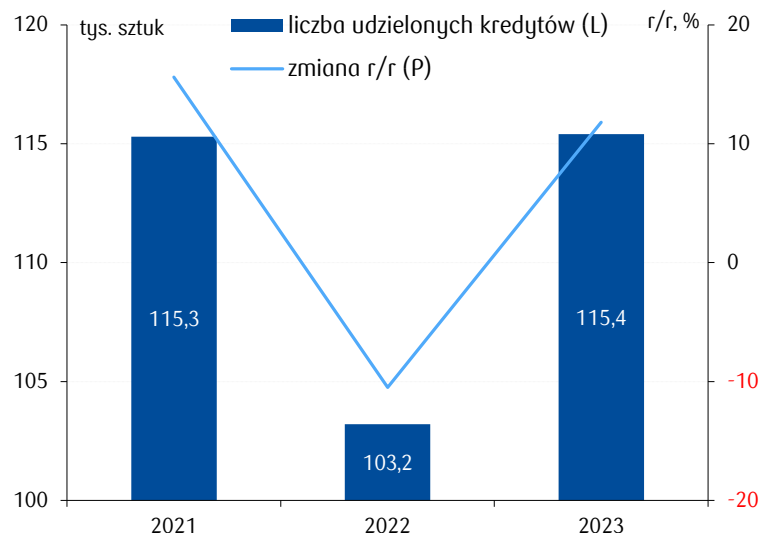

Zadłużenie mikroprzedsiębiorstw w bankach

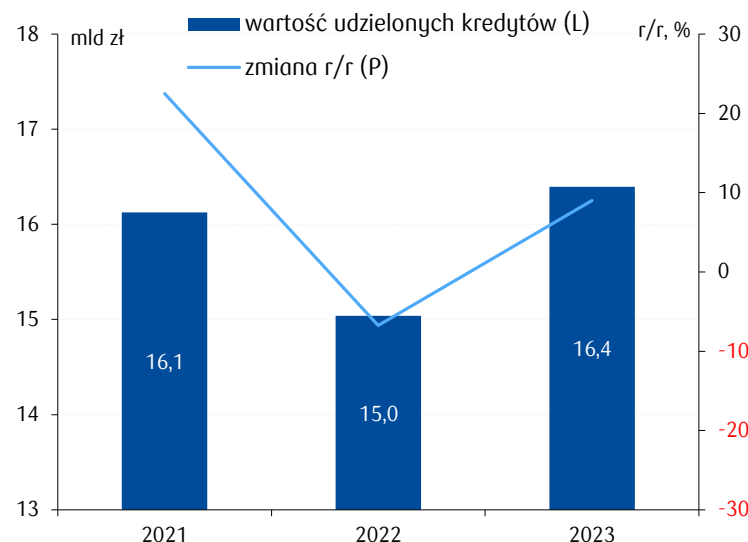

Bank Polski

Liczba udzielonych kredytów w okresie I-IX

Wartość udzielonych kredytów w okresie I-IX

- W okresie styczeń-wrzesień 2023 w porównaniu do analogicznego okresu 2022 banki udzieliły mikroprzedsiębiorcom o 11,3% więcej kredytów na łączną kwotę 16,4 mld zł (+7,9% r/r).
- Zmniejszyła się liczba (-10,7% r/r) oraz wartość (-17,3% r/r) kredytów inwestycyjnych, zanotowano wzrost liczby i wartości kredytów obrotowych i w rachunku bieżącym.
- Największy wzrost liczby kredytów w okresie trzech kwartałów 2023 dotyczył firm usługowych (+12,8% r/r) oraz budowlanych (+11,8% r/r). W ujęciu wartościowym banki udzieliły o 14,9% wyższą kwotę kredytów firmom budowlanym oraz o 9,3% usługowym. W handlu liczba kredytów wzrosła o 9,3%, a wartość o 4,6%, natomiast w przemyśle odpowiednio 8,1% oraz 2,4%.

Departament Analiz Ekonomicznych

PKO Bank Polski SA

ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa

www.centrumanaliz.pkobp.pl

 @PKO_Research

Bank Polski

Główny Ekonomista, Dyrektor Departamentu

Piotr Bujak

piotr.bujak@pkobp.pl

+48 693 333 127

Zespół Analiz Sektorowych

Michał Koleśnikow (kierownik)

Aleksandra Balkiewicz-Żerek

dr Mariusz Dziwulski

Piotr Krzysztofik

Maciej Rozkrut

Anna Senderowicz

Karolina Sędzimir

analizy.sektorowe@pkobp.pl

michal.kolesnikow@pkobp.pl

+48 723 672 759

aleksandra.balkiewicz-zerek@pkobp.pl

+48 785 065 517

mariusz.dziwulski@pkobp.pl

+48 785 065 543

piotr.krzysztofik@pkobp.pl

+48 723 672 235

maciej.rozkrut@pkobp.pl

+48 785 065 524

anna.senderowicz@pkobp.pl

+48 887 091 976

karolina.sedzimir@pkobp.pl

+48 883 370 847

Zespół Analiz Nieruchomości

analizy.nieruchomosci@pkobp.pl

Biuro Analiz Makroekonomicznych

analizy.makro@pkobp.pl

Materiał zatwierdził: Michał Koleśnikow

Informacje i zastrzeżenia:

Niniejszy materiał („Materiał”) ma charakter wyłącznie informacyjny oraz nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy - Kodeks cywilny, ani rekomendacji do zawarcia transakcji kupna, sprzedaży lub innego rodzaju przeniesienia któregośkolwiek instrumentu finansowego. Bank dołożył wszelkich racjonalnych i niezbędnych starań, aby informacje zamieszczone w Materiale były rzetelne oraz oparte na wiarygodnych źródłach.

Informacje zawarte w Materiale nie mogą być traktowane jako propozycja nabycia którychkolwiek instrumentów finansowych, usługa doradztwa inwestycyjnego lub podatkowego ani jako forma świadczenia pomocy prawnej. Prognozy oraz dane zawarte w Materiale nie stanowią zapewnienia uzyskania określonych wyników jakichkolwiek transakcji finansowych ani przyszłych cen którychkolwiek instrumentów finansowych.

Materiał nie stanowi badania inwestycyjnego ani publikacji handlowej w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy.

Bank i jego spółki (podmioty) zależne oraz pracownicy tych podmiotów mogą być zainteresowani zawarciem lub być stroną transakcji finansowych, w tym zawartych na instrumentach finansowych, których wynik jest uzależniony od czynników (danych i informacji) wymienionych w Materiałach.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000026438, NIP: 525-000-77-38, REGON: 016298263; kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 zł.